

ALMANYA ÜLKE RAPORU

Coğrafya

Almanya nüfus yoğunluğu açısından orta Avrupa'nın ikinci büyük ülkesi olup, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Fransa, İsviçre, Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Danimarka'ya sınırı bulunmaktadır. Komşuları ile sınır uzunlukları: Hollanda (577 km), Belçika (167 km), Lüksemburg (136 km), Çek Cumhuriyeti (646 km), Polonya (456 km), İsviçre (334 km), Fransa (451 km), Danimarka (68 km).

Ülke kuzeyden güneye doğru 880 km, batıdan doğuya doğru ise 750 km'dir.

Toplam Kıyı uzunluğu 3.621 km.

Yönetim Şekli

1949 yılından beri Federal Demokratik Parlamenter Sistemi.

Cumhurbaşkanı

2004 yılından bu yana Horst Köhler

Başbakan

1998 yılından beri Gerhard Schröder.

Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

	1998	1999	2000	2001	2002
GSYİH (piyasa fiyatlarıyla-milyar €)	1 929	1 979	2 030	2 071	2 108
GSYİH (milyar \$)	2 162	2 111	1 876	1 855	1 992
Kişi Başına Gelir Yıllık (\$)					28 550
Büyüme oranı (%)	2	2	2,9	0,6	0,2
Enflasyon (ort.; %)	1	0,5	1,3	2	1,3
Nüfus (milyon kişi)	82,1	82	82,2	82,1	82
İhracat (fob-milyar \$)	542,6	542,7	549,8	570	601,1
İthalat (fob-milyar \$)	465,7	472,7	492,3	481,4	487,2
Dil	Almanca				
Din	Protestan (%38), Katolik (%34), Müslüman (%1,7), diğerleri (%26,3)				
Başkent	Berlin				
Yüzölçümü	357.050 km ²				
Kullanılan arazi	Ekilebilir arazi: %34				
	Daimi mera: %1				
	Otlak: %16				
	Orman ve ağaçlık arazi: %19				
Başlıca şehirler	Berlin (3,447 bin), Hamburg (1,707 bin), Münih (1,217 bin), Köln (965 bin), Frankfurt/Main (647 bin), Essen (611 bin)				
Komşu ülkeler	Avusturya (784km), Belçika (167km), Çekoslovakya (646km), Danimarka (68km), Fransa (451km), Lüksemburg (138km), Hollanda (577km), Polonya (456km), İsviçre (334km)				
Doğal kaynaklar	Demir, antrasit kömürü, linyit, potas, yer gazı, kereste, uranium, tuz, nikel, bakır				

Genel Ekonomik Durum

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük partner olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD'den sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Federal Cumhuriyet, ayrıca 'G8' diye anılan ve yılda bir kez devlet ve hükümet başkanları düzeyinde toplanan 'Dünya Ekonomi Zirvesinde' iktisat ve maliye politikaları arasında uyum sağlamaya yönelik olarak çalışmalar gerçekleştiren sekiz büyük sanayi devleti grubuna dahildir.

Federal Cumhuriyet, İkinci Dünya Savaşı'nın yıkıntısından sonra tekrar toparlanıp ileri gelen sanayi ülkeleri grubuna girebilmesini, yeraltı zenginliklerine ya da sermaye birikimine değil, insanların azim ve enerjisine borçludur. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllarda, ülke bir sosyal piyasa ekonomisi yönünde gelişmiştir. Genel olarak Alman ekonomi sistemini anlatmak için 'sosyal pazar' (social market) terimi kullanılmaktadır. Bu terimin firma yönetimi ve ilişkileri ile birlikte sosyal reform ve hükümet politikalarının diğer yönlerini de kapsayan geniş bir anlamı vardır..

Almanya Ekonomisinin Genel Projeksiyonu

Genel Projeksiyon Özeti (% yıllık değişim)				
	1999a	2000b	2001c	2002c
GSYİH	1,4	3,1	2,9	2,7

Sanayi üretimi	1,5	4,7	2,9	2,9
Tüketici fiyatları	0,6	2,1	1,8	1,6
İşsizlik oranı	10,5	9,6	8,9	8,4
3 aylık interbank faiz oranı	2,9	4,4	5,2	4,7
Genel bütçe dengesi (GSYİH'nın yüzdesi)	-1	-0,9	-1,5	-1,1
Cari işlemler dengesi (milyar \$)	-19,3	-29,3	-12	10,7
GSYİH'nın yüzdesi	-0,9	-1,5	-0,6	0,4
Döviz kuru ortalama (DM : \$)	1,84	2,1	2,07	1,86

a; gerçekleşen, b; EIU tahmini, c; EIU projeksiyonu

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Report, October2000

Alman ekonomisinde 1999 yılından bu yana gözlemlenen büyüme, bir taraftan ihracat artışına, diğer yandan da genel olarak AB ülkelerinde büyümenin hızlanmasına bağlı olmuştur.

Almanya'nın Gayri Safi Yurt İçi Hasılası'nın Sektörlere Göre Dağılımı-2002

	%
Tarım, ormancılık & balıkçılık	1.1
Sanayi Üretimi (inşaat hariç)	24.2
İnşaat	4.4
Ticaret, turizm, ulaşım	18.6
Finans ve finansal hizmetler	30.0
Kamu ve diğer özel hizmetler	21.6

Kaynak:The Economist Intelligence Unit, Germany Country Report, April 2003

Sektörel Gelişmeler

Enerji Almanya başlıca enerji ihtiyacının üçte ikisini, bütün petrol ürünleri de dahil olmak üzere ithal etmektedir. 1998 yılı itibarıyla, enerji üretiminin %54'ünü petrol ve türevleri oluşturmaktadır. Nükleer gücün gelişimi ve enerji verimini teşvik etmek amacıyla, ilk enerji krizinden (1973-1974), 1980'lerin ortalarına kadar enerji politikasının amacı ithal edilen petrolde ulusal bağımlılığı azaltmaktır. Son zamanlarda çevresel tartışmalar ve küresel ısınma enerji politikasının değişmesine neden olmuştur.

Haziran 2000'de SPD-Green Hükümeti ile enerji tedarikçi firmalar arasında nükleer gücü geri çekecek bir program üzerinde anlaşma sağlanmıştır. Almanya'nın 19 nükleer güç istasyonu, ülkenin toplam enerji tüketiminin %10'unu ve elektrik üretiminin %40'ını karşılamaktadır.

Enerji Üretimi ve Dış Ticareti 1998 (metrik ton, petrole eşdeğer)

	Petrol	Gaz	Kömür	Elektrik				Diğer	Toplam
				Toplama	Hidro	Nükleer	Diğer		
Üretim	3	15	70	42,10b	5,2	36,1	0,8	4,3	134,4
İthalat	158	55	14	8,50 b	0	0	8,5	0	235,5
İhracat	-19	-3	-1	-8,90 b	0	0	-8,9	0	-31,9
Toplam	142	67	83	41,70 b 16,1	5,2	36,1	0,4	4,3	338,00a

a; Çıktılar bazında, b; Girdiler bazında

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

Elektrik Üretimi %'de Değer			
Nükleer	Hidro	Diğer	Toplam
85,74	12,35	1,9	100

Haberleşme Haberleşme sektörü, 2000'li yılların başlarında Almanya'nın GSYİH'sı içinde en büyük paya sahip olan otomotiv sektörünün yerini almaya aday görünmektedir. 1997 yılı sonunda Posta ve Haberleşme Bakanlığı'nın kapatılması sonrasında, Alman haberleşme piyasasındaki rekabeti düzenleyecek olan yeni otoritenin yürüteceği politikalar büyük önem taşımaktadır.

Almanya'nın ilk posta reformu çerçevesinde posta ve telefon hizmeti yeniden düzenlenmiştir. Posta Bakanlığı'nın şimdiye kadarki işletmecilik görevleri yeni kurulan üç ayrı kamu işletmesine devredilmiştir. Bu üç kuruluş şunlardır:

- Deutsche Bundespost POSTDIENST (Posta servisi)
- Deutsche Bundespost POSTBANK (Banka servisi)

Bu yeni örgütlenme bu üç işletmeye daha fazla bağımsızlık ve daha büyük serbest girişim alanı sağlamaktadır.

Otomotiv Sanayinin itici güçlerinden biri olan otomotiv sektörü, Alman ekonomisi içinde önemli bir yere sahiptir. 1996 yılında Avrupa otomobil pazarında beklenenin üzerinde gerçekleşen büyüme, Alman otomotiv sanayindeki büyümenin sürmesini sağlamıştır. Kalite ve güvenilirlik imajından ödün vermeyen Alman otomobil üreticileri, iç piyasada yüksek maliyetler ve esnek olmayan içgüçü arzı gibi sorunlarla karşı karşıyadır. İç piyasadaki bu sorunların sonucu olarak, üretimin yurtdışına kaydırılması giderek daha güçlü bir alternatif haline gelmeye başlamış ve bu durum işçileri ve sendikaları reform yapmaya zorlamıştır. Başlıca otomobil üreticileri (Volkswagen, General Motors, BMW ve Mercedes-Benz), ürün çeşitlendirmesi yoluyla piyasadaki paylarını artırmaya çalışmaktadır.

İnşaat Alman ekonomisinde önemli bir yere sahip olan inşaat sektörü, 1980'lerde yaşanan durgunluktan sonra 1989-95 yılları arasında güçlü bir şekilde büyümüştür. Göçler sonucunda Batı Eyaletlerinde yeni konut inşaatına olan talep, Yeni Doğu eyaletlerinden ve diğer bölgelerden daha fazladır. Bununla birlikte 1996-99 yılları arasında Doğu Eyaletlerinde, kamu harcamaları kontrolü, vergi kolaylıklarının sona erdirilmesi ve arz fazlası oluşması gibi sebeplere bağlı olarak, sektörde ani bir düşüş yaşanmıştır. Bu dönemde Almanya'nın toplam üretiminde %11'lik bir düşüş olmuştur.

Tablo: İnşaat Sektörünün Durumu (Siparişlerin İndeksi, 1995 = 100)

	1995	1996	1997	1998	1999
Batı Almanya					
Konut	100	97,60	87,70	83,30	84,00
Sanayi	100	90,80	85,5	86,7	88,7
Kamu	100	86,20	85,70	88,8	88,1
Toplam	100	90,9	86,10	86,6	87,3
Doğu Almanya					
Konut	100	108,7	86,90	80,40	66,20
Sanayi	100	85,00	70,90	64,60	61,20
Kamu	100	95,00	87,70	93,80	86,20
Toplam	100	94,70	80,40	77,70	69,90

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

Bankacılık Almanya'da bankacılık sektörü özel ticari bankalar, yardımcı bankalar ve tasarruf bankaları olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. Bölgesel olarak organize edilen tasarruf bankaları, Eyalet Bankaları tarafından denetlenmekte ve koordinasyonları sağlanmaktadır. Ülkenin en etkili üç ticari bankası, Deutsche Bank, Dresdner Bank ve Commerzbank'tır. 1999'da gerçekleştirilen Avrupa Para Birliği ve tedavüle çıkan tek para (EURO) bankacılık alanında önemli değişikliklere yol açmıştır. Firmalara ucuz finansman imkanı ve yatırımcılara cazip olanaklar sunacak büyük bir Avrupa finans piyasası yaratmaya başlayan EURO, bu piyasanın avantajlarından yararlanabilecek kadar büyük bankalara yeni olanaklar sunmakla beraber EURO'nun tedavüle girmesi, bankacılık sektörünün karşılaştığı en büyük zorluk olarak değerlendirilmektedir.

Alman Piyasasında Yabancı Yatırımlar Almanya'nın ülke dışına doğrudan yatırımları 1997 yılında 57,835 milyar DM olarak gerçekleşmiştir. Bunun 57,5 milyar DM'i doğrudan yatırımlar için transfer edilen meblağ, 0,3 milyar DM'i ise yabancıların Almanya'daki yatırımları karşılığı olan kar transferleridir.

Alman yatırımcıların 1997 yılında yurt dışına yaptıkları portföy yatırımları bir önceki yıla oranla 107,3 milyar DM artarak 161,3 milyar DM'a yükselmiştir. Diğer taraftan yabancıların Almanya'daki portföy yatırımları 140,8 milyar DM'dan 150,7 milyar DM'a çıkmış ve yabancı ülkelerde menkul değer hareketleri söz konusu yılda -10,6 milyar DM negatif bakiye vermiştir. Özellikle ülke içindeki faiz oranlarının ve yabancı sabit faiz oranlarının düşük olması sonucunda yabancı sabit faizli menkul değerlere yönelmesi, bu artışın en önemli nedenidir.

Dış Ticaret

Genel Durum Almanya, Amerika'dan sonra dünyanın en büyük ikinci ihracat ve ithalat hacmine sahiptir. 1997 yılında Almanya dış ticareti önemli oranlarda artmış, ihracat artışı iki haneli bir büyüme oranı sergileyerek Almanya'yı dünya ortalamasının üzerine çıkarmış, ithalat da iç talebin zayıflığına rağmen benzer bir performans göstermiştir. 1998 yılının sonlarında, ülkenin yeni gelişen pazarlarında yaşanan ekonomik zorluklara bağlı olarak ihracat geçici bir süre için azalmakla beraber 1999 yılının sonlarında bu durum değişmiş ve ihracat güçlü bir şekilde artmıştır.

1999 senesinde ülke ihracatının %56'sı ve ithalatının %52'si diğer Avrupa Birliği ülkeleriyle gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, Merkezi ve Doğu Avrupa'daki eski komünist ülkelerle olan ticaret hızlı bir şekilde büyümektedir. Amerika'dan yapılan ithalat toplam ithalatın %8'ni oluştururken, bu ülkeler toplam ithalatın %11'ni sağlamaktadır.

Almanya'nın 1999-2000 yılları itibariyle ithalat ve ihracatı ile dış ticaret hacmi ve cari işlemler dengesi aşağıda belirtilmiştir.

Almanya'nın Dış Ticareti ve Ödemeler (milyar DM)

	1999	1.	2.	3.	4.	2000	1.	2.	3.	4.
		Çeyrek	Çeyrek	Çeyrek	Çeyrek		Çeyrek	Çeyrek	Çeyrek	Çeyrek
İhracat	507,3	118,5	126	125,9	136,9	596,8	140,6	146,9	140,6	146,9
İthalat	443,6	103,3	110,5	110,2	119,6	541	125,8	132,4	125,8	132,4
Dış Ticaret Dengesi	63,7	15,2	15,5	15,8	17,3	55,8	14,8	14,5	14,8	14,5
Dış Ticaret Toplamı	950,9	221,8	236,5	236,1	256,5	1,137,8	266,4	279,3	266,4	279,3

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Report, April 2001

Ürün Bazında İhracat ve İthalat Almanya'da ihracatın yarısından fazlasını sermaye malları endüstrisinin ürünleri oluşturmaktadır. İhracatta en büyük payı 169 milyar DM ve toplam ihracatın %26'sı ile ulaşım araçları ve parçaları almaktadır. Bunu 121 milyar DM ile kimyasal ürünler ihracatı izlemektedir. Fransa (%11,4), ABD (%10,1), İngiltere (%8,4), İtalya (%7,4), Hollanda (%6,5), Belçika-Lüksemburg (%5,7) ülkenin başlıca ihraç pazarlarını oluşturmaktadır. İthalatta ise önemli mal grupları 97 milyar DM ve toplamdaki %12'lik payı ile elektrikli makineler, 81 milyar DM ile ulaşım araçları ve parçaları, 74 milyar DM ile gıda maddeleri ve yine 74 milyar DM ile kimyasallardır. İthalatta en büyük paya sahip ülkeler sırasıyla Fransa (%10,3), ABD (%8,2), Hollanda (%7,9), İtalya (%7,3), İngiltere (%6,9), Belçika-Lüksemburg (%5,6) ve Japonya (%4,8) dir.

Almanya'nın Ürün Bazında İhracatı (milyon DM, fob)

	1995	1996	1997	1998	1999
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık Ürünleri	8 193	9 234	8 776	9 799	8 771
Gıda, İçecekler ve Tütün	32 292	34 885	37 707	40 369	37 135
Enerji Ürünleri	702	1 168	1 075	1 211	956
Maden Ürünleri	2 953	4 706	5 070	4 924	4 174
Ara mallar	175 458	175 554	202 334	210 258	208 201
Sermaye Malları	420 039	445 819	508 674	564 200	575 066
Tüketim Malları	83 681	86 478	96 188	104 416	100 415
Diğer Ürünler	26 218	31 093	28 793	19 992	19 992
Toplam	749 537	788 937	888 616	955 170	954 710

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

Almanya'nın Ürün Bazında İthalatı (milyon DM, cif)

	1995	1996	1997	1998	1999
Gıda Ürünleri	68 087	71 405	74 872	77 630	69 225
Ham madde	31 631	36 045	38 339	32 246	36 700
Yarı Mamül Ürünler	62 069	62 845	73 293	69 534	59 797
Mamül Ürünler	467 235	485 378	535 626	608 803	605 885
Diğer Ürünler	35 243	34 726	50 019	39 987	95 877
Toplam	664 234	690 399	772 149	828 200	867 484

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

2002 Yılında Başlıca İhracat-İthalat Ürünleri

İhracat (fob)	Milyar \$	İthalat (cif)	Milyar \$
Motorlu taşıtlar	117 722	Kimyasal maddeler	52 395
Makineler	87 084	Motorlu taşıtlar	50 808
Kimyasal maddeler	72 709	Makineler	34 438
Telekomünikasyon teknolojisi, TV vb.	29 795	Telekomünikasyon teknolojisi	29 865
Elektrik üretim ve dağıtım cihazları	29 600	Mineral yağlar ve doğal gaz	29 671

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Germany Country Report, April 2003

Ülke Bazında İhracat ve İthalat

1999 yılı dünya ticaretinde, Almanya ihracatta % 9,6 ve ithalatta % 8,0 pay ile ABD'nin ardından ikinci sırada yer almaktadır.

1999 Yılı Dünya Ticaretinde Almanya'nın Durumu (milyon Dolar)

Ülkeler	İhracat	Dünya Ticaretinde Payı (%)	İthalat	Dünya Ticaretinde Payı (%)
ABD	695	12,4	1 060	18
Almanya	541	9,6	473	8
Japonya	419	7,5	311	5,5

Kaynak: DTM

Almanya 1999 yılında 541 milyar dolarlık ihracat ve 473 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. Önceki yıllarda olduğu gibi AB ülkelerine yapılan ihracat yüksektir. İhracatın yaklaşık yarısı bu ülkelere yapılmaktadır. Ülkenin gerek ihracatında gerekse ithalatında en önde gelen ticaret partneri Fransa'dır.

Başlıca Ticari Partnerleri – 1999

İhracat	Toplam İhracattaki Payı (%)	İthalat	Toplam İthalattaki Payı (%)
Fransa	11,4	Fransa	10,3
ABD	10,1	ABD	8,2
İngiltere	8,4	Hollanda	7,9
İtalya	7,4	İtalya	7,3
Hollanda	6,5	İngiltere	6,9
Japonya	2,1	Japonya	4,8

Kaynak: EIU-The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Report October 2000

Almanya'nın Ülkeler İtibariyle İhracatı (milyon DM)

	1997	1998	1999
Fransa	94 431	105 901	112 936
ABD	76 617	89 751	100 837
İngiltere	75 020	81 356	83 275
İtalya	65 332	70 533	73 341
Hollanda	62 022	66 910	64 464
Belçika-Lüksemburg	51 605	54 288	54 937
Avusturya	45 938	51 760	52 693
İsviçre	39 848	42 686	44 679
İspanya	33 027	38 454	43 359
Japonya	20 477	18 310	20 457
EU	491 647	539 793	559 610
MDAÜa	90 285	101 499	95 961
Güney-Doğu Asyab	48 459	36 657	36 732

a; Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri b; Brunei, Hong Kong, Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur, Güney Kore, Tayvan, Tayland.

Kaynak: EIU- The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

Almanya'nın Ülkeler İtibariyle İthalatı (milyon DM)

	1997	1998	1999
Fransa	79 273	88 914	89 689
ABD	58 551	68 307	71 170
Hollanda	64 135	69 425	68 908
İtalya	58 905	64 513	63 342
İngiltere	52 596	56 694	59 431
Belçika-Lüksemburg	46 521	46 437	44 726
Japonya	36 839	41 047	41 985
Avusturya	27 740	33 078	34 550
İsviçre	29 849	32 550	33 412
İspanya	25 456	27 801	27 783
EU	410 078	452 037	455 216
MDAÜa	74 186	84 280	93 184
Güney-doğu Asyab	39 901	42 310	43 498

a; Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri b; Brunei, Hong Kong, Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur, Güney Kore, Tayvan, Tayland.

Kaynak: EIU- The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

2002 Yılında Dış Ticarete Başlıca Ülkeler

İhracat	%	İthalat	%
Fransa	10,8	Fransa	9
ABD	10,3	Hollanda	7,8
İngiltere	8,4	ABD	7,3
İtalya	7,3	İngiltere	6,1
Hollanda	6,1	İtalya	6,1
Avusturya	5,1	Belçika	4,9
Belçika	4,8	Avusturya	3,8
İspanya	4,6	Çin	3,8

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Germany Country Report, April 2003

Türkiye ile Ticaret

Genel Durum

Türkiye ile Almanya arasındaki ticari ilişkiler son yıllarda genel olarak bir artış trendi izlemekte olup 1999 yılında ikili ticaret hacmi 11,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Almanya 1998 yılı itibariyle Türkiye'nin ihracatında ve ithalatında birinci sırada yer alırken, 1999 yılında da yerini korumuştur. 2000 yılında ise Türkiye'nin Almanya'ya ihracatı 1999 yılına göre bir miktar gerileyerek 5,149 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. İthalatımız da %23 oranında artarak 7,149 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya ile ikili ticaretimiz, istisnai yıllar haricinde sürekli açık vermektedir. 1997 yılında en üst noktaya ulaşarak 2,8 milyar dolar olarak gerçekleşen bu ülkeyle ticaret açığımız, 1999 yılında gerileme göstererek 1998 yılındaki 1,9 milyar dolar düzeyinden 407 milyon dolara düşmüştür. Ancak 2000 yılında bu ülkeyle ticaret açığımız tekrar artarak 2 milyar dolar (yaklaşık 1,99) düzeyine ulaşmıştır.

Bu ülkeden ithalatımızda motorlu taşıtlar ile bunların aksam ve parçaları, makinalar, alıcı ihtiva eden verici cihazlar, renkli televizyon tüpleri, ilaç ve plastik eşyalar ilk sıralarda yer almaktadır.

Diğer taraftan Almanya'ya ihracatımızda başlıca ürünler giyim eşyaları, renkli televizyon alıcıları, kabuksuz fındık ve motorlu taşıtlar ile bunların aksam ve parçalarıdır.

Alman firmalarının son yıllarda üretim ve ithalatlarını Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkelerine kaydırmaları ve son iki yıl içinde bu ülkelere yönelik vergi ve kotaların kaldırılması ihracat artışımızda bir yavaşlamaya neden olmuştur

Almanya ile Dış Ticaret (milyon Dolar)

	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
1996	5 186,6	7 813,5	-2 626,9	13 000,1
1997	5 253,5	8 021,2	-2 767,7	13 274,7
1998	5 448,0	7 310,6	-1 862,6	12 758,6
1999	5 473,4	5 880,3	-406,9	11 353,7
2000	5 149,6	7 149,5	-1,999,9	12 299,1

Kaynak: DTM

İki ülke arasındaki ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesinde fuar ve benzeri organizasyonlara katılımının önemi açıktır. Bu amaçla, Almanya'da düzenlenen fuarların bir kısmına milli düzeyde iştirak edilmektedir. Dünyanın ikinci büyük ithalatçısı konumunda olan Almanya pazarında ülkemiz firmalarının azami ölçüde pay alabilmesi ve ihraç ürünlerimizin tanıtılabilmesini teminen, Almanya'da düzenlenecek ihtisas fuarlarına gerek münferit olarak ve gerekse de milli düzeyde katılımın son derece yararlı sonuçlar doğuracağına inanılmaktadır.

Almanya, 1998 yılında Türkiye'nin milli düzeyde katılım gerçekleştirdiği ülkeler arasında 16 fuar ile birinci sırada yer almakta olup, 1999 yılında da yine tekstil ve hazır giyim, ayakkabı, gıda, iletişim, doğal taş ve mermer, halı ve yer döşeme malzemeleri, hediyelik eşya, mutfak dekorasyonu ve sanayi ürünleri konularında 16 fuara milli düzeyde katılım planlanmaktadır.

Türkiye'nin Madde Grupları İtibariyle Almanya'ya İhracatı 2000 Yılında İhracatımızda Başlıca Maddeler

İhracatımızda Başlıca Maddeler (\$)

HSNo	Ürün Adı	2000	2001	2002
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarları	1 504 502 844	1 369 520 258	1 469 337 688
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları	843 370 737	841 317 864	949 018 631
85	Elektrikli makina ve cihazlar	391 885 503	405 847 724	534 156 868
87	Motorlu kara taşıtları	312 065 161	520 798 774	462 871 874
84	Makina ve cihazlar	264 827 886	331 408 123	450 488 142
63	Mensucattan mamul diğer eşya	288 452 131	288 386 532	303 418 954
8	Yenilen meyvalar	234 313 443	269 717 593	225 813 591
20	Sebze, meyva, bitki parçaları	131 568 069	154 429 152	143 948 083
40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	87 489 392	92 833 836	98 676 520
42	Deri eşya	103 010 481	101 665 762	95 663 103
73	Demir veya çelikten eşya	83 969 358	89 077 830	91 365 152
94	Mobilyalar ve aydınlatma	50 755 195	57 504 606	71 407 931
76	Aluminyum ve aluminyum eşya	50 075 821	60 526 274	64 725 814
24	Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	70 282 948	31 201 021	63 148 248
69	Seramik mamulleri	64 263 071	59 042 073	55 962 098
54	Dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler	50 814 414	54 121 086	53 680 601
52	Pamuk	37 493 007	50 125 906	50 606 564
70	Cam ve cam eşya	43 514 035	44 453 428	49 356 965
39	Plastik ve plastikten mamul eşya	32 984 966	42 092 741	41 830 039
7	Yenilen sebzeler	35 619 720	37 636 671	40 589 908

Kaynak: DTM

Türkiye'nin Madde Grupları İtibariyle Almanya'dan İthalatı

İthalatımızda Başlıca Maddeler (\$)

HS No	Ürün Adı	2000	2001	2002
84	Makina ve cihazlar	1 610 295 373	1 427 451 157	1 889 857 695
85	Elektrikli makina ve cihazlar	855 972 084	641 177 540	801 447 489
87	Motorlu kara taşıtları	1 528 226 392	522 987 017	742 454 133
39	Plastik ve plastikten mamul eşya	449 853 080	362 190 527	480 539 524
72	Demir ve çelik	200 421 806	144 545 490	235 949 844
90	Optik, fotoğraf, sinema,ölçü, ayar cihazları	250 483 306	202 799 440	215 850 687
29	Organik kimyasal müstahsallar	209 237 348	174 675 631	209 173 993
89	Gemiler, suda yüzen taşıt ve araçlar	22 295 943	164 883 493	207 047 130
30	Eczacılık ürünleri	148 918 952	152 188 662	206 393 845
48	Kağıt ve karton	167 482 748	142 151 429	178 768 193
32	Debagat ve boyacılıkta kullanılan hülasalar	182 719 183	132 406 258	177 239 078
73	Demir veya çelikten eşya	221 696 644	123 752 024	169 875 724
38	Muhtelif kimyasal maddeler	122 524 421	113 359 557	157 554 952
55	Sentetik ve suni devamsız lifler	90 513 083	75 463 012	103 383 646
40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	77 291 194	57 325 862	75 582 372
76	Aluminyum ve aluminyum eşya	55 986 333	47 883 545	70 516 118
34	Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler	64 697 395	54 384 989	70 500 202
54	Dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler	63 521 267	54 503 605	54 762 957
33	Uçucu yağlar, rezinoitler, kozmetikler vb	44 747 561	42 526 322	49 713 146
98	Harp silahları	1 315 306	6 322 457	49 572 690

İki Ülke Arasında Ticaretin Alt Yapısını Oluşturan Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma ve Protokoller	İmza Tarihi
Ticaret ve Ödeme Anlaşması	16.02.1952
Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması	20.06.1962
Teknik İşbirliği Anlaşması	16.06.1970
KEK II. Dönem Toplantısı	12./13.12.1984
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	16.04.1985
Çevre Korunması Alanında İşbirliği Anlaşması	05.10.1992
İşbirliği Konseyi V. Dönem Toplantısı, Ortak Protokolü	06.11.1998
İşbirliği Konseyi VI. Dönem Toplantısı, Ortak Protokolü	05.11.1999

Kaynak: DTM

Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası'nın kurulmasına ilişkin çalışmalar 1989 yılında başlatılmış olup, TOBB ile Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği (DIHT) tarafından yürütülen çalışmalar neticesinde, Oda Tüzük Taslağı hazırlanmış ve iki kuruluş arasında 27.1.1994 tarihinde bir Protokol imzalanmıştır. Kuruluş kararı 28.5.1994 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası 1.10.1994 tarihinde faaliyete geçmiştir. İhracat, ithalat, üretim ve yatırım faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla kurulan Odanın merkezi İstanbul'dadır. Söz konusu Odanın Almanya'da bir şubesinin açılması öngörülmekte olup, bu konuda henüz bir gelişme kaydedilmemiştir.

Türkiye'deki Alman Yatırımları Özellikle 1980 yılından sonra Alman yatırımcılarının ülkemize ilgisi büyük ölçüde artmıştır. Nitekim, 1980 yılına kadar ülkemizde sadece 24 Federal Alman firması faaliyet gösterirken, bu rakam 1999 yılı sonu itibarıyla 882'ye yükselmiştir. Söz konusu firmaların toplam sermayesinin Türkiye'deki mevcut yabancı sermaye içindeki payı %14,32'dir.

Son yıllarda, büyük Alman firmalarının yanısıra, orta ölçekli işletmeler de ülkemizde yatırım yapmaya başlamışlardır. Alman yatırımları Türkiye'de sektörel sıralamada öncelikle otomotiv sanayi, ikinci olarak da elektrik-elektronik sanayinde yoğunlaşmıştır.

Alman Firmalarına Verilen Yabancı Sermaye İzinleri (Milyon \$)

	İzin Adedi	İzin Verilen Sermaye	Yeni Yatırım	Tevsii	Sermaye Artışı	Portföy
1995	226	392,13	122,76	47,75	72,29	149,33
1996	216	226,47	96,19	31,13	64,59	34,56
1997	235	281,59	96,77	35,61	80,14	69,07
1998	230	329,89	135,52	95,22	36,31	62,84
1999	208	407,316	73,846	108,773	12,378	212,319

Kaynak: DTM**Almanya'da Türk Yatırımları**

Almanya'ya yerleşen Türk vatandaşlarının bu ülkede sahip oldukları küçük ve orta ölçekli işletmelerin sayısı, araştırma kuruluşlarının tahminlerine göre yaklaşık 38.000'e ulaşmıştır. Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın bu ülkede yaptıkları yatırımların tutarı ise 8 milyar DM olarak tahmin edilmektedir.

Almanya'daki Türk İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Sektör	% Payı
Sanayi	1,5
Küçük işyerleri	1,8
İnşaat	4,6
Toptan Ticaret	12,7
Perakende Ticaret	41
Otel ve Restoran İşletmeciliği	26,5
Diğerleri	11,9
Toplam	100

Kaynak: DTM**Pazar İle İlgili Bilgiler****Ulaşım****Taşımacılık İstatistikleri**

	1994	1995	1996	1997	1998
Demiryolu					
Taşıyan yolcu (milyon kişi)	62	63,6	64,8	64	62,6
Taşıyan yük (milyon ton)	71,8	70,8	69,7	74	74,1
Karayolu					
Taşıyan yolcu (milyon kişi)	47,1	47,5	47,4	48,1	51,5
Taşıyan yük (milyon ton)	n/a	237,8	n/a	n/a	n/a
Havayolu					
Taşıyan yolcu (milyon kişi)	23,6	25,5	26,2	28	n/a
Taşıyan yük (milyon ton)	0,4	0,5	0,5	0,5	n/a

Ülke içi su yolu					
Taşınan yük (milyon ton)	61,8	64	61,3	62,2	63,9

n/a; Veri elde edilemiyor

Kaynak: EIU – The Economist Intelligence Unit, Germany, Country Profile 2000

Limanlar: Berlin, Bonn, Bremen, Bremerhaven, Brunsbüttel, Cuxhaven, Köln, Dresden, Duisburg, Emden, Hamburg, Karlsruhe, Kiel, Lübeck, Magdeburg, Mannheim, Rostock, Sassnitz, Stralsund, Stuttgart, Wilhelmshaven, Wismar.

1998 yılı sonunda Alman limanlarından gemilerle yapılan toplam nakliye ticareti 210 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Almanya için en önemli liman Hollanda'da bulunan Rotterdam limanıdır. Alman limanlarından yapılan toplam nakliye ticaretinin %33'ne sahip olan Hamburg Almanya'nın en büyük limanıdır.

İç sulardaki gemicilik, Batı Almanya'da geniş su yolları şebekesinden faydalanmaktadır. Duisburg, dünyanın en büyük iç limanına sahiptir. En önemli uluslararası nehir yolunu Ren oluşturmaktadır. İç sulardaki Alman yük taşımacılığının üçte ikisi bu nehir üzerinde yapılmaktadır. Yaklaşık 3,900 Alman yük gemisi 6,900km uzunluğundaki nehir ve kanallarda sefer yapmaktadır. Suyolu şebekesi, yapımı 1992 yılında biten Main – Tuna – Kanalı ile tamamlanmıştır. Bu kanal Ren ile Tuna arasında o zamana kadar eksik olan su yolu bağlantısını kurmaktadır.

Bankacılık Almanya'da finans konularında faaliyet gösteren kuruluşlar çok çeşitlidir. Kamu-hukukuna tabi tasarruf sandıklarının yanı sıra kooperatif halk bankaları ve Raiffeisen bankaları, özel finans kuruluşları, yapı tasarruf sandıkları, ipotek bankaları, ciro merkezleri, esham ve tahvilat bankaları ve sermaye yatırım şirketleri etkinlik göstermektedir. Bankacılık alanında genellikle yıllardan beri yoğun bir birleşme hareketi vardır. Ellili yıllarda 14.000 kadar bağımsız kredi kuruluşu varken, bu sayı doksanlı yıllarında 4.453'e inmiştir. Bu gelişme henüz sona ermiş değildir. Nitekim her yıl yaklaşık 100 kooperatif bankası, daha büyük kuruluşlar içinde birleşmektedir. Bu arada kapanan özel bankaların sayısı da giderek artmaktadır. 1957 yılında 245 özel banka mevcut iken, bugün sadece 80 özel banka kalmıştır.

Almanya'da 342 kredi bankası (Deutsche Bank, Dresdner Bank ve Commerzbank gibi), 12 ciro merkezi, 734 tasarruf sandığı, 4 kooperatif merkez bankası, 3147 kredi kooperatif, 35 ipotek bankası ve kamu temel kredi kuruluşu, ayrıca özel görevleri olan 16 kredi enstitüsü, 34 yapı tasarruf sandığı ve yabancı ülkelere ait 567 kredi kuruluşu vardır.

Almanya'nın Demografik Özellikleri

Nüfus (milyon kişi)	82,7
Erkek (%)	49
Kadın (%)	51

Yaş gruplarına göre dağılım: (Temmuz 2000 tahmini)

0 – 14 yaş:	% 16 (kadın 6 333 110, erkek 6 679 930)
15 -64 yaş:	% 68 (kadın 27 693 630, erkek 28 638 814)
65 yaş ve yukarısı:	% 16 (kadın 8 318 803, erkek 5 133 121)

Ortalama yaşam süresi: (2000 tahmini)

Erkek:	74,03
Kadın:	80,75

Nüfus artış oranı (2000 tahmini): % 0.29

Net göç oranı (2000 tahmini): 4,01 göçmen/1000 kişi

Doğum oranı (2000 tahmini): 9,35 doğum/1000 kişi

Ölüm oranı (2000 tahmini): 10,49 ölüm/1000 kişi

Bebek ölüm oranı: (2000 tahmini): 4,77 ölüm/1000 doğmuş bebek

Almanya'nın Hane Halkı Profili (milyon kişi)

Haneler	1997	1998	1999
Toplam hane	37 457	37 532	37 795
Bir kişilik hane	13 259	13 297	13 485
İki kişilik hane	12 221	12 389	12 554
Üç kişilik hane	5 725	5 643	5 645
Dört kişilik hane	4 537	4 527	4 444
Beş ve daha fazla kişilik hane	1 715	1 676	1 666

Kaynak: Statistisches Bundesamt Deutschland (Almanya İstatistik Merkezi)

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Çalışma Saatleri

Almanya'da resmi kuruluşlarda mesai saatleri, genelde, hafta içi her gün sabah 8.00'den akşam 16.00'ya kadardır. Endüstriyel işletmelerin büyük bölümünde ilki 6.00-14.00 saatleri arası ve ikinci ise 14.00-22.00 saatleri arası olmak üzere çift vardiyeli sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyeli sistem de uygulanmaktadır (22.00-6.00).

İş Adetleri

Almanya'da el sıkışmak iş çevrelerinde en yaygın selamlaşma yöntemidir. İş görüşmelerine, genelde, erkekler takım elbise ve kravat, bayanlar ise resmi tarzda kıyafetleri tercih etmektedir.

Toplumsal Yapı

Nüfusun % 95,1'i Alman kökenli, % 2,4'ü Türk, % 0,7'si İtalyan, % 0,4'ü Yunan, % 0,4'ü Polonyalı ve % 1,1'i diğerleri oluşturmaktadır.

İş Çevrelerinde Konuşulan Diller

Ülkenin resmi dili Almanca'dır. Ancak, iş çevrelerinde İngilizce ve Fransızca yaygın kullanım alanı bulmaktadır.

İklim

Almanya ılıman bir iklime sahiptir.

Frankfurt hava koşulları:

En sıcak ay: Temmuz (15-20 °C)
En soğuk ay: Ocak (-1-3 °C)
En kuru ay: Mart (32 mm aylık ortalama yağış)
En yağışlı ay: Ağustos (74 mm aylık ortalama yağış)

Ulusal ve Dini Bayramlar (1999)

Federal Almanya'da ulusal ve dini bayram tatillerinin tarihleri eyaletlere göre değişiklik gösterebilmektedir. Aşağıda parantez içinde yer alan rakamlar hangi bayram tatilinin hangi eyalette uygulandığının net bir şekilde ifade edilebilmesi amacı ile kullanılmıştır.)

1 Ocak	Yeni Yıl
6 Ocak (1, 2, 14)	Dini Bayram (Drei Königsfest)
2 Nisan	Dini Bayram (Karfreitag)
4-5 Nisan	Dini Bayram (Ostern)
1 Mayıs	İşçi Bayramı
13 Mayıs	Dini Bayram (Christi Himmelfahrt)
23-24 Mayıs	Dini Bayram (Pfingsten)
6 Haziran (1, 2, 7, 10, 11, 12, 13, 16)	Dini Bayram (Corpus Christi)
15 Ağustos (2, 13)	Dini Bayram (Maria Himmelfahrt)
3 Ekim	Almanya'nın Birleşmesi
31 Ekim (4, 9, 13, 14, 16)	Reformasyon Günü
1 Kasım	Azizler Günü
24-25 Aralık	Dini Bayram (Christmas)

Zaman

GMT (Greenwich mean time)'in bir saat ilerisinde, yaz aylarında iki saat ileridedir.

Vize uygulaması

Türkiye'den Almanya'ya seyahatlerde vize alma zorunluğu vardır. Vize Almanya'nın Türkiye'deki Başkonsolosluklarından temin edilebilir. Ancak iş gezilerinde davet mektubu talep edilmektedir. Vize ücretleri aşağıda belirtilmiştir:

1 aylık	= 40 DM
3 aylık	= 70 DM
1 senelik	= 100 DM
2 senelik	= 160 DM

Ayrıntılı bilgi için Almanya Federal Cumhuriyeti Büyükelçiliği aranabilir.

Tel:0 312 – 468 59 06 / 07 / 08
Fax: 0 312 – 467 90 70

Almanya 16 Eyalet'e ayrılmış bulunmaktadır. Her Eyaletin kendi bünyesinde yerel yönetimleri bulunmaktadır.

- 1 Baden-Württemberg
- 2 Serbest Devlet Bavyera
- 3 Berlin
- 4 Brandenburg
- 5 Bremen
- 6 Hamburg
- 7 Hessen
- 8 Aşağı Saksonya
- 9 Mecklenburg-Vorpommern
- 10 Kuzey Ren-Vestfalya
- 11 Renanya-Palatina
- 12 Saar Eyaleti
- 13 Serbest Devlet Saksonya
- 14 Saksonya-Anhalt
- 15 Schleswig-Holstein
- 16 Serbest Devlet Thüringen

Yararlı Adresler

T.C. Büyükelçiliği Bonn
Utestr. 47
53179 Bonn
Tel: (49) 228/95 38 30 – 34 60 55
Fax: (49) 228/34 88 77

Almanya'daki Ticaret Müşavirliklerimiz

Türkisches Generalkonsulat Handelsabteilung
Schadowstr. 6
10117 Berlin
Tel: (49) 30/229 17 59 – 229 94 40
Fax: (49) 30/229 94 37
E-Mail: berlinekonomiatase@berlin.snafu.de

Türkische Botschaft Handelsabteilung
Utestr. 47
53179 Bonn
Tel: (49) 228/34 40 92 – 34 40 93
Fax: (49) 228/88 55 21
E-Mail: dtbon@t-online.de

Türkisches Generalkonsulat Handelsabteilung
Mittelweg 13, Etage 3
20148 Hamburg
Tel: (49) 40/410 56 89
Fax: (49) 40/44 01 47
E-Mail: dtham@on-line.de

Türkisches Generalkonsulat Handelsabteilung
Mitterer Str. 1/1
80336 München
Tel: (49) 89/53 13 48
Fax: (49) 89/53 13 49
E-Mail: dtmun@t-online.de

Bazı Resmi Kuruluşlar

Ekonomi Bakanlığı
Bundesministerium für Wirtschaft
Villemombler Str. 76
53123 Bonn
Tel: (49) 228/615-0
Fax: (49) 228/615 44 36
Dış Ticaret Enformasyon Birliği
Bundesstelle für Aussenhandelsinformation
Agrippastr. 87-93
50676 Köln
Tel: (49) 221/205 72 49
Fax: (49) 221/205 72 12

Maliye Bakanlığı
Bundesministerium für Finanzen

Graurheindorfer Str. 108
53117 Bonn
Tel: (49) 228/682-0
Fax: (49) 228/682 44 20

Alman İstatistik Merkezi
Statistisches Bundesamt Deutschland
Deutschherrenstr. 93-95
53177 Bonn-Bad Godesberg
Tel: (49) 228/ 33 27 30
Fax: (49) 228/33 45 48

Ticaret Odaları ve Meslek Kuruluşları

Alman Sanayi Federasyonu
Bundesverband der Deutschen Industrie e.V. (BDI)
Gustav-Heinemann-Ufer 84-88
50968 Köln
Tel: (49) 221/37 08 00
Fax: (49) 221/370 87 30

Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği
Deutsche Industrie und Handelstag (DIHT)
Adenauerallee 148
53113 Bonn
Tel: (49) 228/104-0
Fax: (49) 228/10 41 58

Alman Toptan Satış ve Dış Ticaret Federasyonu
Bundesverband des Deutschen Gross- und Aussenhandels e.V. (BGA)
Kaiser-Friedrich-Str. 12
53133 Bonn
Tel: (49) 228/26 00 40
Fax: (49) 228/260 04 55

Alman Elektrik ve Elektronik Sanayi Kurumu
Zentralverband Elektrotechnik- und Elektronikindustrie e.V. (ZVEI)
Stresemannallee 19
60596 Frankfurt
Tel: (49) 69/630 20
Fax: (49) 69/630 23 17
Alman Makina ve İnşaat Kurumu
Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau e.V. (VDMA)
Lyoner Str. 18
60528 Frankfurt
Tel: (49) 69/660 30
Fax: (49) 69/660 35 11

Ticari Mümessil ve Komisyoncu Kurumu
Zentralvereinigung Deutscher Handelsvertreter-
und Handelsmakler-Verbaende
Geleniusstr. 1
50931 Köln
Tel: (49) 221/51 40 43
Fax: (49) 221/52 57 67

Pazar Araştırması Yapan Firmalar

Aşağıdaki kuruluşlardan pazar araştırması yapan firmalarının adresleri öğrenilebilir. Önemli pazar araştırması firmaları bu kuruluşlara üyedir.

Arbeitskreis Deutscher Marktforschungs-Institut e.V. (ADM)
Marktplatz 9
63065 Offenbach
Tel: (49) 69/81 43 25
Fax: (49) 69/81 43 88

Bundesverband Deutscher Unternehmensberater e.V. (BDU)
Friedrich-Wilhelm-Str. 2
53133 Bonn
Tel: (49) 228/23 80 55
Fax: (49) 228/23 06 25

Ticari Bankalar

Deutsche Bank AG
Taubusanlage 12
60262 Frankfurt
Tel: (49) 69/91 03-0
Fax: (49) 69/91 03 42 27

Dresdner Bank AG
Jürgen-Ponto-Platz 1
60631 Frankfurt
Tel: (49) 69/263-0
Fax: (49) 69/263 40 04

Westdeutsche Landesbank
Herzogstr. 15
40199 Düsseldorf
Tel: (49) 211/862 01
Fax: (49) 69/826 61 20

Commerzbank AG
Neue Mainzer Str. 32-36
60261 Frankfurt
Tel: (49) 69/136 20
Fax: (49) 69/12 62 40 21

Almanya'daki Türk İşadamları Dernekleri

Tidaf Türk Alman İşadamları Dernekleri Almanya Federasyonu
Bundesverband Türkisch Deutscher Unternehmervereine in Deutschland e.V.
Wörtstr. 30
50668 Köln
Tel: (49) 221/72 09 81
Fax: (49) 221/739 20 50

Atiad Avrupa Türk İşadamları ve Sanayiciler Derneği
Verband Türkischer Unternehmer und Industrieller in Europa e.V.
Cordobastr.1
40477 Düsseldorf
Tel: (49) 211/49 30 64
Fax: (49) 211/49 30 59

Türkimport Avrupa Türk Gıda İthalatçılar Birliği
Verband Türkischer Nahrungsmittelimporteure in Europa e.V.
Ulmenstr. 50
40476 Düsseldorf
Tel: (49) 211/48 10 79
Fax: (49) 211/48 81 66

Tüdetürk Alman Tekstil ve Hazır Giyimciler Birliği
Türkisch-Deutscher Textil- und Bekleidungsverein e.V.
Cordobastr.1
40477 Düsseldorf
Tel: (49) 211/492 16 76
Fax: (49) 211/492 16 78

Atik Alman-Türk İşadamları Derneği
Deutsch-Türkischer und Unternehmerverein in Frankfurt e.V.
Kaisertr. 69
60329 Frankfurt
Tel: (49) 69/23 27 12
Fax: (49) 69/23 60 51

Türk Seyahat Acentaları Birliği
Türkischer Reiseveranstalterverein e.V.
Goethestr. 3
60313 Frankfurt
Tel: (49) 69/29 03 49
Fax: (49) 69/28 94 92

Titab Türk International Transportçular Birliği
Europäische Vereinigung Türkisch-Internationaler
Transportunternehmen e.V.

Kochelseestr. 10
81371 München
Tel: (49) 89/746 04 64
Fax: (49) 89/746 94 80

Türkiye'deki Alman Büyükelçiliği ve Konsoloslukları

Almanya Ankara Büyükelçiliği
Atatürk Bulvarı 114
Kavaklıdere – Ankara
Tel: (0312) 426 54 65-67
Fax: (0312) 426 69 59

Almanya İstanbul Konsolosluğu
İnönü Cad. 46
Taksim – İstanbul
Tel: (0212) 251 54 04-05
Fax: (0212) 249 99 20

Almanya İzmir Konsolosluğu
Atatürk Cad. No: 260 P.K. 156
İzmir
Tel: (0232) 421 69 95-96
Fax: (0232) 463 79 90

Almanya Antalya Konsolosluğu
Paşakavakları Cad. 1147 Sok. 14
Antalya
Tel: (0242) 322 94 66
Fax: (0242) 32 14 69 14

Türkiye'deki Alman Kuruluşları

GTZ - Alman Kalkınma İşbirliği Kurumu
Filistin Sokak 21/2
06700 G.O.P.-Ankara
Tel: (0312) 447 46 64
Fax: (0312) 447 46 63

Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası
Muallin Naci Cad. 118/4
80840 Ortaköy-İstanbul
Tel: (0212) 259 11 95-96
Fax: (0212) 259 19 39

Konrad-Adenauer-Stiftung
Ahmet Rasim Sok. No. 27
06550 Çankaya-Ankara
Tel: (0312) 440 40 80
Fax: (0312) 440 32 48

Kaynaklar

- Germany, Economist Intelligence Unit, Country Profile, 1998-99
- Germany, Economist Intelligence Unit, Country Report, 1st quarter 1999
- OECD Economic Surveys, Germany, 1998
- İşte Almanya, 1994
- Dış Ticaret Müsteşarlığı
- Dış Ticaret Müsteşarlığı, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü
- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Almanya Ekonomisi, 1996
- Almanya'da Türk Girişimciler, 1996
- Almanya İstatistik Merkezi (Statistisches Bundesamt Deutschland)
- CIA-The World Factbook 2002 -Germany

İnternet Sayfaları:

- <http://www.igeme.org.tr>
- <http://www.dtm.gov.tr/DUNYA/RAPOR/Almanya>

- <http://www.tradeport.org/ts/countries/germany>
- <http://www.tcbonnbe.de>
- <http://strategics.ic.gc.ca>
- www.erdkunde-online.de/0351.htm
- www.gtz.de